ఓం

శ్రీ గురుభ్యోనమః

జ్ఞానబోధశతకము.

ఇది

తూర్పుగోదావరిజిల్లా అమలాపురంతాలూకా

గెద్దనపల్లిగ్రామ నివాసియగు

మట్టపర్తి నడవపల్లిచే

రచింపబడి

సత్పురుషుల ధనసహాయమున

అమలాపురం

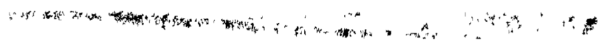
శ్రీమారుతి ముద్రానిలయమున

ముద్రింపబడి

గ్రంథకర్తచే ప్రకటింపబడినది.

1936

1000 ప్రతులు] [వెల అ 1.

ఓం.

శుభమస్తు.

అవిఘ్నమస్తు.

శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః

శ్రీమద్గురుచరణారవిందాభ్యాంనమః

జ్ఞానబోధశతకము.

ఆ॥ శ్రీమదాత్మగురుని సేవింతు నెప్పుడు
భ్రాంతిరహితమైన బాటజూపి
నిత్యసుఖముగాంచు నేర్పు నేర్పినవాని
వినుముజ్ఞానబోధ గనుముమనస॥ 1

ఆ॥ వ్యాసకాళిదాస వరకవీశ్వరులకు
వందనములు జేసి వ్రాయుచుంటి
జ్ఞానబోధయనెడు శతకంబు దీనిని
వినుముజ్ఞానబోధ గనుముమనస॥ 2

* నీతిబోధ *

ఆ॥ తన్ను పొగడుకొనుట తనకు మేలును లేదు
పరులనింద జేయ ఫలము లేదు
నిందజేయువాడు నిందితుండగుగాదె
వినుముజ్ఞానబోధ గనుముమనస॥ 3

ఆ॥ సారమెరుగలేని చాలమాటలు నేర్చి
నిజమెరుగనివాడు నిజము తెలసి
నటునటించి మాటలాడుట నైజంబు ॥వి॥గ॥ 4

ఆ॥ తరుచుచదువునతడు తర్కవాదము సేయు
నిజము తెలియజాలు నేర్పులేక
చదువునిజము తెలియ జచ్చునువాదముల్ ॥వి॥వే॥ 5

ఆ॥ సజ్జనుండు దుష్ట సహవాసమొనరింప
ముప్పుతిప్పలకును మూలమగును
సాధుజనులగూడ సమకూరుమోక్షంబు ॥వి॥వే॥ 6

ఆ॥ మాయసాధువెన్నొ మహిమలజూపించు
భోగసుఖముకొరకు పొట్టకొరకు
అజ్ఞుడట్టివాని నధికునిగా నెంచు ॥వి॥వే॥ 7

ఆ॥ నువ్వుగింజలోని నూనెగన్పడనట్లు
గొప్పవారిగుట్టు కొద్దిజనుల
కెరుగరాదు మిగుల తరచిజూచినగాని ॥వి॥వే॥ 8

ఆ॥ ఎంతయోగడించి ఏమిపట్టుకుపోవు
మంచిచెడ్డయనెడు మాటెగాని
మంచినడతనడచి మరిచచ్చినా మేలు ॥వి॥వే॥ 9

ఆ॥ తన్నునోరులుపొగడ తానుబ్బగారాదు
నిందజేసిరేని కుందరాదు
నిందస్తుతియు సమము నిజమైనయోగికి ॥వి॥వే॥ 10

ఆ॥ పాపకర్మచేయ పట్టిబాధించును
గడచిపోవువరకు విడువదెందు
గానఘోరకర్మ మానుమీయికనైన ॥వి॥వే॥ 11

ఆ॥ కఠినబాధలెన్నొ కాలుడుపెట్టును
చెప్పతరముగాదు ముప్పువచ్చు
దేహముండగానె దేవునిజూడుము ॥వి॥వే॥ 12

ఆ॥ తిరుగరానిదూర దేశాలుతిరిగియు
ధనముసంగ్రహించి ధరణిలోన
కష్టమొందిపెంప కాటికే దేహము ॥వి॥గ॥ 13

ఆ॥ ధనమదాంధులకును దాసోహమనిజెప్పి
ధనముగోరుచుంట తప్పుచాల
హీనవృత్తియిదియె యిమ్మహిలోపల ॥వి॥గ॥ 14

ఆ॥ వాక్కుగట్టివేసి వైరాగ్యమునుబొంది
సర్వసంగములను సాగదోలి
మూలమెరుగునతడు ముక్తికవ్వలనుండు ॥వి॥గ॥ 15

ఆ॥ సర్వభూతములను సమముగాజూచిన
నాత్మరూపుడగుచు నలరుచుండు
నట్టివానిబొగడ నజునకువశమౌనె ॥వి॥గ॥ 16

ఆ తనువులస్థిరమని తలపోయగాలేక
మాయాభవములోన మగ్నులగుచు
వెతలుబడగనేల వేడుకమీరంగ ॥వి॥గ॥ 17

ఆ॥ కాలమెల్లనువృథా గడపుచునుండిన
పరముగానలేక పరితపించు
నిచటసేయకున్న నచటేమిసేతుము ॥వి॥గ॥ 18

అ॥ హింససేయువాడు హీనుడై ధరయందు
వెతలబడుచునుండు గతులులేక
హింససేయకుండు హంసనుదెలసిన ॥వి॥గ॥ 19

ఆ॥ కోటిజన్మలెత్తి చేటునొందగనేల
మేలుకొనుమునీవు కీలుదెలసి
చాలుచాలుమాను సంసారవాంఛలు ॥వి॥గ॥ 20

ఆ॥ మలముకండలు నెముకలుగలిగినయట్టి
మట్టిదేహమందు మమతగలిగి
యున్నవారుముక్తి తెన్నుగానగలేరు ॥వి॥గ॥ 21

ఆ॥ ఇల్లు వాకిలియును కల్లసంసారంబు
నాదియనుచుచాల నమ్మితుదకు
దండధరునియింట దైవమాయనియేడ్చు ॥వి॥గ॥ 22

ఆ॥ భూతపంచకమున మునుప్రపంచమునందు
పుట్టికర్మజేసి కొట్టుకొనుచు
కాలమృత్యువునను గూలునుకడపట ॥వి॥గ॥ 23

ఆ॥ ఆశచేతమనుజు డధముడై చెడిపోవు
ఆశవిడచెనేని యతిడెలోన
నాత్మతత్వమరసి యానందమునుజెందు ॥వి॥గ॥ 24

ఆ॥ ఎంతకాలమున్న నంతమందకపోదు
చింతచేతనరుడు చివుకుచుండు
సంతసంబుగురుని చెంతజేరకరాదు ॥వి॥గ॥ 25

ఆ॥ మాయచేతజిక్కిపోయి కర్మలజేసి
చలనమొందుచుండు చపలగుణుడు
చపలగుణము విడువజాలక చెడిపోవు ॥వి॥గ॥ 26

ఆ॥ మనగుణములబట్టి మంచిచెడ్డలకును
మహినిజనులుతాము మసలుచుండ్రు
గానమనుజుడెపుడు దీనినెరుగవలె ॥వి॥గ॥ 27

ఆ॥ ఎక్కడితలిదండ్రు లెక్కడిసతిసుతు
లెక్కడిధనధాన్య మేమిజన్మ
తనువువిడచునపుడు తనకుతోడెవ్వరు ॥వి॥గ॥ 28

ఆ॥ చెప్పనలవిగాని చెడ్డకర్మముచేత
ముప్పుదప్పదయ్యె మునులకైన
తాను జేయుకర్మ తగిలి బాధించును ॥వి॥ 29

ఆ॥ సర్వమున్నదనుచు సంసారమునమున్గి
పొంగుచుండునరుడు పొలుపుగాను
తనకు నెంతయున్న తనవెంటవచ్చునా ॥వి॥ 30

ఆ॥ ఇహముసుఖముజూచి యహమువిడువలేక
విరప్రీగుచుండు వెర్రిబట్టి
మర్మమెరుగలేక కర్మకులోనౌచు ॥వి॥ 31

ఆ॥ కర్మచేతనెపుడు కలుగునుజన్మంబు
జన్మమెత్తమరల సలుపుకర్మ
కర్మజన్మలేని మర్మంబుదెలియుమా ॥వి॥ 32

ఆ॥ మదినివిడువకున్న మానాభిమానముల్
మనుజునకునుజగతి మాయగెల్వ
తరముగాదుసుమ్ము తానెంతవాడైన ॥వి॥ 33

ఆ॥ మేమెహెచ్చటంచు మేదినిజనులెల్ల
చెప్పకొనుటచాల చెడ్డతనము
ఆత్మనెరుగకున్న నతడెట్లు ఘనుడౌను ॥వి॥ 34

ఆ॥ కాంతమేనుజూచి భ్రాంతినొందగనేల
చీము నెత్తురనెడు చింతలేక
క్రొవ్వుకండలందు కోర్కెనిల్పగబోకు ॥వి॥ 35

ఆ॥ ఎంతవానికేని కాంతలతోపొందు
పాపమనిరిగాదె పరమమునులు
కాంతవిడచువాడు ఘనమైనయోగియా ॥వి॥ 36

ఆ॥ సత్యమెల్లజగతి జనవిరోధంబాయె
ననృతమేనరులకు నరయఁతీపు
ఏదినిత్యసుఖము మెఱుఁగక యుండిరి ॥వి।గ॥ 37

ఆ. సత్వగుణముచేత సాధనసంపత్తి
నభ్యసించిదాని యర్థమెరిగి
ఆత్మ నెరుగుమార్గ మవనిలోఁ గాంచును ॥వి॥ 38

ఆ. ఆయువెన్న కొద్దియైయుండు నరునకు
ఆశవిడువకుండు లేశమైన
ఇట్టిజీవి తుదకు పట్టిచేతులబోవు ॥వి।గ॥ 39

* ఎరుక. బోధ *

ఆ. శ్రీమదాత్మగురుడు శివునియంశంబున
జనులనుద్ధరింప జగతిబుట్టి
మేలుచేయుచుండె కీలు బాగుగదెల్పి ॥వి।గ॥ 40

ఆ. మురికియద్దమందు మోముగాననియట్లు
జీవబుద్ధిచేత శివునిగనక
పుట్టిచచ్చుచుండు పుడమిలో నజ్ఞాని ॥వి।గ॥ 41

ఆ. తారకమననాత్మ ధ్యానించుటనుదెల్పు
సాంఖ్యసూత్రమెల్ల సాక్షిదెల్పు
నాత్మయేనేనని యమనస్కమొగిదెల్పు ॥వి।గ॥ 42

ఆ. బంధుపుత్రమిత్రభార్యాదులందరు
నాశమొందెనేని లేశమైన
శోకమొందకుండు సూటిగాంచినయోగి ॥వి।గ॥ 43

ఆ. పవనమందిరమున పరమాత్ముడుండెను
గుట్టుదెలసినట్టి గురువువద్ద
చేరితెలసుకొనుడి చెడిపోవకనువృథా ॥వి।గ॥ 44

ఆ. నిర్వికల్పమనెడు నిష్ఠనుండెడువాని
పలుకరింత్రు చలము పట్టిప్రజలు
చెడినకోతివనము జెరిచినట్లుగ తాను ।వి।గ। 45

ఆ. సత్వగుణముగలుగ శాంతంబునిల్చును
శాంతమున్న సాధు జనులయొద్ద
జేరిగుట్టుతెలియ జేరును బ్రహ్మంబు ।వి।గ। 46

ఆ. తుచ్ఛగుణమువిడచి తుదితురీయంబున
సాక్షినెరుగునతడు సాధువగును
సాక్షినెరుగతరమె సామాన్యజనులకు ।వి।గ। 47

ఆ. సర్వవాసనలను సంకల్పములనెన్నో
అంతలోనెచేయు వింతగాను
చిత్రమైనమనసు చెప్పతరముగాదు ।వి।గ। 48

ఆ. దేహమోహముడిపి దేవునిజూపిన
గురునినెపుడుధరణి మరువరాదు
మరచినట్టివారు మానవపశువులు ।వి।గ। 49

ఆ. దుష్టహయమువంటి దుర్మార్గమనసును
శిక్షసేయవలె నుపేక్షమాని
శిక్షజేసియాత్మ చెంతజేర్చగవలె ।వి।గ। 50

ఆ. మూడుదేహములకు మూలమైనట్టియా
సాక్షినెరుగువాడు సాధువగును
సాధువులనుగొల్వ సౌఖ్యంబుసమకూరు ।వి।గ। 51

ఆ. అలవికాదు తెలియ ననుభవాత్ములగుట్టు
సత్వగుణముగలుగు సరసుడెరుగు
కల్లలాడుజనులు కానంగలేరెందు ।వి।గ। 52

ఆ॥ సత్యమెల్లజగతి జనవిరోధంబాయె
నన్నృతమేనరులకు నరయతీవ్ర
ఏదినిత్యసుఖము యెరుగక యుండిరి ॥వి|గ॥ 37

ఆ. సత్వగుణముచేత సాధనసంపత్తి
నభ్యసించిదాని యర్ధమెరిగి
ఆత్మనెరుగుమార్గ మవనిలోగాంచును ॥వి॥ 38

ఆ. ఆయువెన్న కొద్దియైయుండు నరునకు
ఆశవిడువకుండు లేశమైన
ఇట్టిజీవి తుదకు వట్టిచేతులబోవు ॥వి|గ॥ 39

* ఎ రు క. బో ధ *

ఆ. శ్రీమదాత్మగురుడు శివునియంశంబున
జనులనుద్ధరింప జగతిబుట్టి
మేలుచేయుచుండె కీలుబాగుగదెల్పి ॥వి|గ॥ 40

ఆ. ముకురియద్దమందు మోముగాననియట్లు
జీవబుద్ధిచేత శివునిగనక
పుట్టిచచ్చుచుండు పుడమిలోనజ్ఞాని ॥వి|గ॥ 41

ఆ. తారకమననాత్మ ధ్యానించుటనుదెల్పు
సాంఖ్యసూత్రమెల్ల సాక్షిదెల్పు
నాత్మయేనేనని యమనస్కమొగిదెల్పు ॥వి|గ॥ 42

ఆ. బంధుపుత్రమిత్ర భార్యాదులందరు
నాశమొందెనేని లేశమైన
శోకమొందకుండు సూటిగాంచినయోగి ॥వి|గ॥ 43

ఆ. పవనమందిరమున పరమాత్ముడుండెను
గుట్టుదెలసినట్టి గురువువద్ద
చేరితెలసుకొనుడి చెడిపోవకనువ్యధా ॥వి|గ॥ 44

ఆ. నిర్వికల్పమనెడు నిష్ఠనుండెడువాని
పలుకరింతుప్రచలము పట్టిప్రజలు
చెడినకోతివనము జెరిచినట్లుగతాను ।వి।గ। 45

ఆ. సత్వగుణముగలుగ శాంతంబునిల్చును
శాంతమున్నసాధు జనులయొద్ద
జేరిగుట్టుతెలియ జేరునుబ్రహ్మంబు ।వి।గ। 46

ఆ. తుచ్ఛగుణమువిడచి తుదితురీయంబున
సాక్షినెరుగునతడు సాధువగును
సాక్షినెరుగతరమె సామాన్యజనులకు ।వి।గ। 47

ఆ. సర్వవాసనలను సంకల్పములనెన్నొ
అంతలోనెచేయు వింతగాను
చిత్రమైనమనసు చెప్పతరముగాదు ।వి।గ। 48

ఆ. దేహమోహముడిపి దేవునిజూపిన
గురునినెపుడుధరణి మరువరాదు
మరచినట్టివారు మానవపశువులు ।వి।గ। 49

ఆ. దుష్టహయమువంటి దుర్మార్గమనసును
శిక్షసేయవలె నుపేక్షమాని
శిక్షజేసియాత్మ చెంతజేర్చగవలె ।వి।గ। 50

ఆ. మూడుదేహములకు మూలమైనట్టియా
సాక్షినెరుగువాడు సాధువగును
సాధువులనుగొల్వ సౌఖ్యంబుసమకూరు ।వి।గ। 51

ఆ. అలవికాదు తెలియ ననుభవాత్ములగుట్టు
సత్వగుణముగలుగు సరసుడెరుగు
కల్లలాడుజనులు కానంగలేరెంచు ।వి।గ। 52

ఆ. ఎన్ని జన్మలెత్తి ఏపాట్లుబడినను
బ్రహ్మవలనగలుగు భవ్యసుఖము
చేరిగురుని సేవ చేయక గలుగునా ॥వి॥ 53

ఆ. సాంఖ్యతారకముల సాధింపకుండిన
నాత్మనెరుగుబాట లవనిగలవె
గానగురుని జేరి గనవలె పరమును ॥వి॥ 54

ఆ. తనువులోననున్న తత్వంబు దెలియక
మోనపోవు టెల్ల మొద్దుతనము
అదియు దెలసిబ్రతుకు నతడెపో సుజ్ఞాని ॥వి॥ 55

ఆ. శత్రులార్వురుండ్రు శ్రమబూనివారిని
బట్టిచంపిగురుని పజ్జజేరి
ఆత్మతత్వమెరుగ నానందమందును ॥వి॥ 56

ఆ. తారకమనుదాని తనువులో గనకున్న
మనసునిలుపుత్రోవ మరియుగలదె
మనసునిలుపువాడు మహానీయుడై యుండు ॥వి॥ 57

ఆ. మాయ చేయుచున్న మహిమ తెలియరాదు
అంతలో నెమరవు నట్టిచేయు
మాయమర్మమెరుగ మహిలోనధన్యుండు ॥వి॥ 58

ఆ. మూలమెరుగలేక ముక్తినిజెందక
విర్రవీగుచుండు వెర్రిబట్టి
మాయ చేతజిక్కి మమతవీడగలేదు ॥వి॥ 59

ఆ. ఇడకుపింగళకును నడుమనిమిడియున్న
వెలుగునన్రమింప వేడ్కజెందు
వారికిక జపతప వాంఛలేటికిగల్గు ॥వి॥ 60

ఆ. సంగవర్జితుండు సంశయంబులు లేక
సరిగజూచుచుండు సాక్షి నెపుడు
సాక్షిజూడకున్న సాధు వెట్లగు తాను ॥వి॥గ॥ 61

ఆ. నమ్మిగురుని గొలచి నాల్గుమహావాక్య
ములనెరుంగజాలు పుణ్యపురుషు
డతులితప్రమోదమందును సతతంబు ॥వి॥గ॥ 62

ఆ. పగలు రాత్రులందు పనులలో మునిగియు
తన్ను గానలేక తల్లడిల్లు
నట్టివారికెట్టులలవడు బ్రహ్మంబు ॥వి॥గ॥ 63

ఆ. పంచనంబొనర్చి పంచతన్మాత్రల
పరమపదవికోరకు పాటుబడుచు
నిష్ఠవిడువబోకు నీవేది యెట్లైన ॥వి॥గ॥ 64

ఆ. కుటిలగుణములేక కుదురుగా మనసును
చెదరనీక నాత్మ చెంతజేర్చి
నిత్యసుఖమునొందు నిర్మలుండై తాను ॥వి॥గ॥ 65

ఆ. ఎన్నిజన్మలెత్తి యేపాట్లుబడితివో
యిప్పుడైన గురుని యింటజేరి
జన్మరహితమైన మర్మంబు దెలియుమా ॥వి॥గ॥ 66

ఆ. కోతికొలువు జేయ కోర్కెతో ముగ్గురు
బంటులగుచు దాని వెంటదిరుగ
పులినిజూచి చచ్చిపోయిరి నల్వురు ॥వి॥గ॥ 67

ఆ. ఆశవిడచి వేసి యశముగాంచుచున్న
వాని కేలనరయ వనితపొందు
మలమువిడుచువాడు మరిదాని గోరునే ॥వి॥గ॥ 68

ఆ. పంచభూతములకు పట్టగారాకను
నన్నిటనువసించు నాత్మనెరిగి
సంతసంబుజెందు సాధుసత్తముడెందు ॥వి॥గ॥ 69

ఆ. మాటలెల్లవిడచి మాయకవ్వలనున్న
మూలమెరుగువాడు ముక్తిజెందు
వానిబాగడవశమె వారిజాసనుకైన ॥వి॥గ॥ 70

ఆ. నేలపాన్పుజేసి పేలికలెల్లను
గట్టుచుండుమౌని ఘనముగాను
భోగవాంఛలేక బుడమినివర్తించు ॥వి॥గ॥ 71

ఆ. అంత్యకాలమందు నాలుపిల్లలుగూడి
గొల్లుమనుచు నేడ్చి గొడవజేయ
చెవినిడక యెజ్ఞాని చెందగవలెముక్తి ॥వి॥గ॥ 72

ఆ. జ్ఞానహీనుడైన వానికెన్నటికిని
నజునివశముగాది కాత్మజూప
జ్ఞానవంతుడైన ఘనయోగిజూచును ॥వి॥గ॥ 73

* పరిపూర్ణబోధ *

ఆ. ద్వాదశియనుమంత్రి మాదరించిజపింప
బట్టబయలుగాగ బాటదెలుపు
బాటదెలిసినేని పరిపూర్ణమైయుండు ॥వి॥గ॥ 74

ఆ. కలనుగాంచుచున్న కాయములవిధాన
మాయయెరుకవచ్చె మహినటంచు
పంచదశియుదెల్పు బాగుమీరంగను ॥వి॥గ॥ 75

ఆ. ఎరుకతీసివేసె నెపుడులేకుండగ
షోడశాంతరెపుడు చోద్యముగను
ఎరుకవిడచువాని నెన్నుటకష్టంబు ॥వి॥గ॥ 76

ఆ. సూక్ష్మబుద్ధిచేత సూటినెఱింగియు
దుఃఖమేమిలేక దొడ్డసుఖము
నొందియోలలాడు చుండువాడచలుండు ॥వి॥గ॥ 77

ఆ. సర్వకార్యములను జరపునుమనవలె
నచలుడనుచు వీని ననుటయెట్లు
అబ్బనచ్చుదందు రజ్ఞులుకొందరు ॥వి॥గ॥ 78

ఆ. సకలకృత్యములను జరపుచున్నను
కేవలాత్మగనుచు భావమెఱుక
మఱపులేకయున్న మరలజన్మించడు ॥వి॥గ॥ 79

ఆ పనులుజేయుచున్న పరిపూర్ణమెప్పుడు
గానవచ్చుకనుల గట్టినట్లు
అందరెరుగజాల రట్టివారలగుట్టు ॥వి॥గ॥ 80

ఆ. సంశయములులేక సాక్షికవ్వలనున్న
పూర్ణభావమెఱుగు బోధగుఱువు
మాయమహిమవిడచి మహనీయుడై యుండు॥వి॥గ॥ 81

ఆ. ఎఱుకవిడనివార లెనుబదినాలుగు
లక్షసంఖ్యయోను లనుజనింతు్రి
పూర్ణభావమెఱుగ పుట్టబోరెపుడీక ॥వి॥గ॥ 82

ఆ. యతులుమునులుఋషులు నాత్మయెగతియని
పలికిరచలబోధ పట్టువడక
ఎఱుకవిడకజనన మరణముల్ విడచునే ॥వి॥గ॥ 83

ఆ. ఎఱుకవిడువకున్న నెంతివారలుగాని
పుట్టికిట్టకుండ పోరుపుడమి
ఎఱుకదరికిరాదు గుఱుకటాక్షంబున్న ॥వి॥ 84

ఆ. నిర్వికల్పనిష్ఠ నిరతంబుమానక
సర్వసుఖములందు సాధుజనుడు
ఆశవిడచియెందు నాశములేకుండు ।వి।గ। 85

ఆ. లేనివాడువచ్చి పూనికచేత తా
నున్నవానిజూచి యుర్విలోన
కలసిమెలసిపోయె కానరాకుండగ ।వి।గ। 86

ఆ. పుట్టికిట్టనట్టి గుట్టుపట్టెరిగియు
సాధనంబొనర్చి సజ్జనుండు
చంపగలుగుమాయ సంసారవాంఛను ।వి।గ। 87

ఆ. వేదశాస్త్రములను వేసారిచదివిన
బ్రహ్మమెరుగనగునె బ్రమలుగాక
భ్రమలువీడకున్న బ్రహ్మమెట్లగుతాను ।వి।గ। 88

ఆ. ఆత్మనాత్మనెరిగి నాత్మకుమించిన
దేవదేవునెరుగు దేశికుండు
దేవునెరుగకున్న దేశికుండెట్లగు ।వి।గ। 89

ఆ. తెలివిచేత తెలియు తేటగాబ్రహ్మంబు
తెలివిచేత తెలిసి తెలివివిడచి
నిష్ప్రపంచమందు నిలచినపూర్ణుడౌ ।వి।గ। 90

ఆ. చూచిచూడనట్టి చూపుచేనుండియు
చూపునెరుగునట్టి చూపువిడచి
పరమునెరుగువాడు పరిపూర్ణపదమందు ।వి।గ। 91

ఆ. ఎరుకమరపులేక యేకస్వరూపుడై
యున్నయోగిగాంచు నెన్నరాని
పరమపదవియనెడు పరిపూర్ణమెప్పుడు ।వి।గ। 92

ఆ. కార్యకారణములు కాకనున్నదియేదొ
గురుముఖమునదాని గురుతుదెలసి
గురుతువిడచువాడు కూడునుపూర్ణంబు ॥వి॥గ॥ 93

ఆ. రెండురూపులొక్క రీతిగానుండును
పేర్మిసాధుజనుడు భేదమెరుగు
రూపులనగవాని రూఢితెలియలేరు ॥వి॥గ॥ 94

ఆ. ఏమిచిత్రమార యెందుజూచిననందు
రూపమేమిలేక రూఢిగాను
గోచరించుచుండు గొబ్బునచలంబు ॥వి॥గ॥ 95

ఆ. అచలగురునిజేరి యచలంబుగనకున్న
జన్మరహితమగుట జరుగదెందు
తరచిచూడవలయు తగినయత్నంబుచే ॥వి॥గ॥ 96

ఆ. ఎరుకమరపులేయెందు జూచినగాని
నిండియున్నదాని నిజమెరింగి
ఐక్యమెవ్వడొందు నతడెపొబ్రహ్మంబు ॥వి॥గ॥ 97

ఆ. తపముచేసిచేసి తల్లకిందులుపడ్డ
కేవలాత్మ నెరుగగావశంబె
గురునికరుణబడసి గురుతువీడగవలె ॥వి॥గ॥ 98

ఆ. పట్టనలవిగాని పరిపూర్ణపదమును
తెలియవశముగాదు తేటగాను
గురునికరుణచేత గురుతువీడినగాని ॥వి॥గ॥ 99

ఆ. రూపుగానరూపు చూపింపతరమానె
పాపగుణములన్ని పారదోలి
మర్మమెరుగునట్టి మహానీయులకుగాక ॥వి॥గ॥ 100

ఆ. ఎరుపునలుపుతెలుపు లెన్నాళ్లుజూచిన
బ్రహ్మమెట్టులగును భ్రమలుగాని
ఎరుకవిడువకున్న నెరుగునాబ్రహ్మంబు ।వి।గ। 101

ఆ. కదలమెదలబోదు కనినకానగరాదు
పట్టుకొనుదమన్న పట్టుబడదు
అన్నినిండియుండు నదియేమిచోద్యమో ।వి।గ। 102

ఆ. మూడుకలియునట్టి ముమ్మూలకోసలో
ప్రత్యగాత్మజూచి ప్రజలుదాని
కేవలాత్మయనుచు భావింతురదికల్ల ।వి।గ। 103

ఆ. ఎరుకచేతనెరిగి యెరుకనువిడచిన
నాతడిందుగాంచు నచలమాత్మ
నిందునెరుగకున్న నెందునెరుగలేడు ।వి।గ। 104

ఆ. చీకటియును వెలుగు గాక నన్నిటనిండి
పరగుబట్టబయలు నెరిగినేని
భయముదీరితాను పరిపూర్ణుడై యుండు ।వి।గ। 105

ఆ మొదలుతుదయులేక కుదురుగానున్నట్టి
పరముదెలియువాడు ధరనుయోగి
యోగియైనవాడు భోగమాసింపడు ।వి।గ। 106

ఆ. ఎందుజూడనందు సందేమియునులేక
యావరించియుండు నహమువిడచి
మాయకవలయున్న మానిసంఘమునకు ।వి।గ। 107

ఆ. చూడకుండజూడ చోద్యంబుగానిల
తెలిసితెలియకుండు తేటగాను
నంటియంటనట్టి యచలంబుధరలోన ।వి।గ। 108

ఆ. మూఁడుభేదములను మూఁడుకాలములందు
వదలివేయునతఁడు వసుధలోన
నిర్వికల్పమనెడు నిష్ఠలోనుండును ।వి।గ। 109

ఆ. పట్టనలవిగాని పరిపూర్ణమనుదాని
గురువుకరుణచేత గుట్టుదెలసి
పట్టజాలువాఁడు పండితుండనదగు ।వి।గ। 110

ఆ. బట్టబయలటన్న పరిపూర్ణపదమును
నెరిగితిననిచెప్ప నేమిఫలము
సాధనంబులేక సమకూరదెవరికి ।వి।గ। 111

ఆ. ముందుతనకుజరుగ బోవనున్నదియేదొ
తెలియదెవరికైన తేటగాను
ప్రాణముండగానె పరిపూర్ణమెరుగుమా ।వి।గ। 112

ఆ. ఎరుకనువిడదీసి మరుగెల్లజెప్పుట
హరిహరాదులకును తరముగాదు
హరిహరాదులకును నధికుండుగురుమూర్తి ।వి।గ। 113

ఆ. అచలమనుచునెప్ప డనుచునుందురుగాని
అచలమెరుగవశమె యజునికైన
సూటిదెలియునతఁడు కోటికొక్కడుసుమీ ।వి।గ। 114

ఆ. చూపదేమిలేని చోటుజేరినవాఁడు
జననమరణమేమి జగతిలేక
యెరుకవిడచియెపుడు యేమియెరుగనుండు ।వి।గ। 115

ఆ. మట్టపర్తివంశ మహాలక్ష్మ్మ సత్తెమ
వరసుతుండ నడవపల్లి యందు
చిన్నయార్యకరుణ శతకంబుజెప్పితి ।వి।గ। 116

* హి త బో ధ *

సీ స పం చ క ం.

సీ॥ సర్వభోగంబులు సత్యమనుచునమ్మి
నిజమెఱుంగక యుంట నీచమగును
భార్యయేతనకును పరదైవమనినమ్మి
తల్లిదండ్రులవీడ దగదుసుమ్మి
ధనమున్నదనియుబ్బి తనుభుజించుటగాదు
బీదలగని పెట్టి పెట్టవలయు
మద్యమాంసంబుల మక్కువతో మెక్కి
మహిని పోర్లాడుట మంచిగాదు
తే॥ ఎన్నియున్నను మనకిచ టేమిసుఖము
విమలవైరాగ్యమును జెంది క్రమముతోడ
గురువుచరణంబులను బట్టి గురుతు దెలసి
హితముగనుడయ్య పరము సాధించుడయ్య।

సీ॥ అందచందంబుల నద్దంబులో జూచి
మురియుచునుండెడు మూర్ఖుడొకడు
పరదారలనుగాంచి పండ్లికిలించుచు
భ్రాంతినొందుచునుండు భడవయొకడు
పరధనంబులుకంట బడినపేరాశతో
దొంగిలింపగనెంచు తులువయొకడు
సాధుజనులనుగాంచి సరసంబులాడుచు
హేళనగావించు కూళయొకడు
తే॥ కొంతకాలంబు బ్రతుకుకే యింతచేటు
నిక్కినీల్గుచునుందురు నీచులకట

గురువుచరణంబులనుబట్టి గురుతుదెలసి
హితముగనుడయ్యా పరముసాధింపుడయ్యా ।

సీ॥ చందనాగరుపున్గు జవ్వాదిబూసిన
మలమూత్రములకంపు మార్పనగునె
సబ్బుగట్టిగరాసి స్నానంబుజేసిన
కడుపులోమలినమే కడకుపోవు
పట్టువర్ధనములు గట్టిగాపెట్టిన
శ్రీహరి సాక్షాత్కరించబోడు
మెడను రుద్రాక్షల మెండుగాగట్టిన
ప్రారబ్ధకర్మంబు పారిపోనె

తే॥ ఇట్టివేషంబులను మాని గట్టిగాను
ఇహమునకుజిక్కిపోక మీరింపుమీర
గురువుచరణంబులనుబట్టి గురుతుదెలసి
హితముగనుడయ్యా పరముసాధింపుడయ్యా ।

సీ॥ తారకసాంఖ్యముల్ తరచెడిపనియేల
గురుమాటదెలసిన సరసులకును
మనమునింద్రియముల మరలింపగానేల
గురుమాటదెలసిన సరసులకును
జపతపక్రతువుల జరియింపగానేల
గురుమాటదెలసిన సరసులకును
సగుణనిర్గుణములు సాధింపగానేల
గురుమాటదెలసిన సరసులకును

తే॥ గానమెటులోప్రయత్నించి ఘనముగాను
కష్టములలెక్కచేయకే కలియుగమున
గురువుచరణంబులనుబట్టి గురుతుదెలసి
హితముగనుడయ్యా పరముసాధింపుడయ్యా ।

సీ॥ వేదశాస్త్రాదుల వినలేదుకనలేను
చదువగావ్రాయగా జాలమిగుల
శబ్దార్థములను లక్షణముల నెరుగను
పండితుండనుగాను పామరుండ
అనుభవంబునకు నాకందినదెల్లను
వ్రాసితి గొప్పకై వ్రాయలేదు
తప్పులున్నను వాని నొప్పులుగాదిద్ది
మన్నించుడిదె నాదు విన్నపంబు
తే॥ గురుకటాక్షంబు చేజెందె బరిసమాప్తి
వినుడు వినదగియున్నను గనుడు ముదము
గురువుచరణంబులనుబట్టి గురుతుదెలసి
హితముగనుడయ్య పరముసాధింపుడయ్య॥

---

* కీర్తన *

(1) శంకరాభరణం—ఏక తాళం.

హంసతారకము గూడినవారికి హింసలు తొలగును ఓమనసా॥ సంసారములో మునిగినవారు సాధింపగలేరో మనసా హంస॥ రేచకపూరక మోమనసా॥ రేపగలు నడుపవలెనోమనసా॥ దేశికకృపచేగాని వివరముగ దెలియబడదుగదె ఓమనసా॥ హం॥ ఫాలభాగముననోమనసా॥ పరంజ్యోతిగను మోమనసా॥ కీలుదెలుసుకొని సమరసమందున నోలలాడుచుండుము మనసా॥హంస॥ చిత్రభావమది యెల్లప్పుడునీ చిత్తములోగను మోమనసా॥ పుత్రమిత్రకళత్ర బంధువుల పొత్తునబడి చెడకోమనసా॥హంస॥ మరువకు మని మళయాళస్వాములు మరిమరి దెల్పిరి ఓమనసా॥ సరిగనడవపల్లియు నీమార్గపుసారముగనుగొనెనోమనసా॥హంస॥

(2) బేహాగ్ రాగము – ఏక తాళం.

నీవేబ్రహ్మవు నీవేవిష్ణువు నీవేమాహేశ్వరుడవురా నీవునిన్నను చుంటే దీని నిజమునీకే తెలియునురా॥నీవే॥ అయిదు గురుపనివాండ్రుగూడి ఆలయమునిర్మించిరిరా అయిదైదులు తామిరువైయైదై యందునివాసము సల్పిరిరా॥నీవేబ్ర॥ అట్టి దేవాలయములోపల గట్టిచక్రములారురా। దిట్టమయిన రెండుపాములు దిగుచునెక్కుచు నుండెరా॥నీవే॥ పాములానుపట్టెటందుకు పరమగురుని వెదుకరా। కామక్రోధములను రోసి స్వామికృపను బడయరా॥నీవే॥ మర్కటంబు నీలోనుండి మాయచేయుచుండురా। తర్కమేల దానిజంపి తత్వమరసిజూడరా॥ నీవే॥ లోకమంతట నిండియున్నది ప్రకటంబుగ తెలియరా। తేకువతో దానిబొంది తెలిసితెలివివిడువరా॥నీవే॥ గురుకృపచేగానిదీని గురుతు తెలియబడదురా। నిరుపమాననిష్కళంక నిజపదంబిదిగనుమురా॥నీవే॥ ధరణిలోపల చెన్నమల్లార్యులు దయతోదెల్పినమార్గమురా। నిరతిమును నడవపల్లి నిజముగనుగొని చెప్పెరా॥నీవే॥

(3) కమాచి రాగము–ఆట తాళం.

తెలసికొనుటకు తరముగాకను తెలివిమీరి యున్నది। అలవిగాకను జగములేకను అచలమిదియైయున్నది॥ తెల॥ కార్యకారణరహితమైనది కన్నులకుగనరానిది। ధైర్యమింద్రియనిగ్రహులకది దారియేయగుచున్నది॥ తెల॥ సత్తుచిత్తు గానిదీ అది సర్వమయమైయున్నదీ। మత్తులకునదిగోచరింపక మాయకవ్వలనున్నదీ॥ తెల॥ నిరామయమైయున్నదీయది నిష్కళంకంబైనదీ। జరామరణములకుజిక్కని చక్కనిగురుసూటదీ॥ తెల॥ ధరనుముంత్రా చన్నమల్లురువరులు దెల్పినగురుతదీ। మరగినడవపల్లి నిరతము సరగునబొందున్నదీ। తెలసి॥

(4) శహాన రాగము—ఆది తాళం.

ఆహాపరిపూర్ణంబెంతో ఆగాధంబై యున్నదిరా। దేహాభిమానమువిడచి దేశికకృపచేగనుగొనువారికి ।ఆ। ఇష్టముతో గురుడిచ్చినగాని కష్టమురాయదిపట్టుకొనుటకును। అష్టమదములను ద్రుంచినవారికి నిష్టనిలచినిజమార్గము తెలియుగ।ఆహా। జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులుమీరి జాగరూకతతోనుండి విరతమును బాగుమీరబ్రిమలువీడి బ్రహ్మానందములో లయమందిన వారికి ఆహా। ఆత్మానాత్మవివేకముగలిగి అనుభవమునతా నానందుండై। నిత్యమునిర్మలమందున నిలచినిలకడగానిజమెరిగిన వారికి ।ఆహా। ముదముతో చెన్నమల్లార్యులుకరుణను పూర్తిగ దెల్పిన భావమిదీ। సదానడవపల్లియు బోధనుగని సాధనజేయుచునుండెనిదీ ।ఆహాపరి।

(5) బారువరాగము—జంపె తాళం.

జననమరణములేని సాంప్రదాయంబును జాగరూకత గాంచుడీ। అనయమునుసద్గురునడిగి యనుభవమైనయచలభావమునొందుడీ।'జన।। అష్టమదములనణచి కష్టమని యనుకొనక నిష్టలోనిలచుండుడీ। సృష్టిలోపల నెపుడు చూడశక్యముగాని చోద్యమున్నదిగాంచుడీ।।జన।। సగుణంబుతాగాక నిర్గుణంబును మీరి సర్వమయమదిగాంచుడీ। నిగమాంతవేద్యమై నిరుపమానందమై నిర్విషయమునుజెందుడీ । జన।। తెలివిచే తెలసికొని తెలివివిడచినగాని తెలియబడదిది గాంచుడీ। అలవిగాదనుకొనక అనుభవంబునమీరు ఆనందమునుబొందుడీ।।జనన।। చెప్పనేటికి ముంతా చెన్నమల్లార్యగురు సేవజేసియుగాంచుడీ। చెప్ప నడవపల్లి యొప్పుగాజూచియిది తప్పనుకొనకెంచుడీ ।।జనన।।

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.

సమాప్తం.

PRINTING HOUSE